

A Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Debrecenben, 2019. október 8. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

végzést:

A hivatali visszaélés büntette miatt vádlott ellen indított büntetőügyben a Nyíregyházi Törvényszék 2019. május 27. napján kihirdetett 4.B.387/2018/21. számú ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s

A Nyíregyházi Törvényszék a vádlottat hivatali visszaélés büntette [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban Btk.) 305. § (1) bekezdés a) pont] miatt 200 napi tétel, 1500 Ft egynapi tételösszegű, végösszegében 300.000 forint pénzbüntetésre ítélte. A pénzbüntetés megfizetésére 5 havi - havonként 60.000 forint összegű - részletfizetést engedélyezett. Rendelkezett továbbá a meg nem fizetés esetén a pénzbüntetés szabadságvesztésre történő átváltoztatás feltételeiről.

Az ítélet ellen a törvényben írt háromnapos határidőben a védő jelentett be fellebbezést a tényállás téves megállapítása miatt, a vádlott felmentése érdekében (23. sorszámu irat). Indokai szerint az elsőfokú bíróság abból a tényből, hogy a vádlott a reggeli eligazításon megkapta az aznapi ütemtervet, helytelen ténybeli következtetést vont le arra, hogy ekkor azonnal észlelte abban tanú 2 személyét, ezért e tényállásrész mellőzésére tett indítványt. A tényállás a védő álláspontja szerint részben hiányos és felderítetlen is. A vádlott nem cáfolható védekezése szerint helyesen megállapított tényállásból a bűnösségre nem lehet okszerű következtetést vonni. Erre figyelemmel az ítélet megváltoztatására és a vádlott felmentésére tett indítványt (7. számú másodfokú irat).

A .. Fellebbviteli Főügyészség ... átiratában az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

A Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság a fellebbezéseket a Be. 599. §-a szerinti nyilvános ülésen bírálta el.

A nyilvános ülésen az ügyész az átiratában foglaltakkal egyezően nyilatkozott. A védő és hozzá csatlakozva a vádlott a védelmi jogorvoslatot fenntartotta.

A védelmi fellebbezés nem alapos.

Az ítéltábla a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján - eltérő törvényi rendelkezés hiányában - az ítélet megalapozottságát, illetve az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseit, valamint az indokolás helyességét és az eljárási szabályok megtartását arra tekintet nélkül bírálta felül, hogy ki és milyen okból fellebbezett (teljes revízió). A másodfokú eljárásban a Be.-ben főszabály a teljes felülbírálat, azonban a törvény a korlátozott fellebbezéshez igazodva megteremti a részleges revíziót büntetőjogi főkérdésekben (szankció) is. Jelen esetben a védelmi fellebbezés a tényállást és a bűnösség

megállapítását is támadta, ezért a korlátozott felülbírálatnak eljárási akadály volt, ami kötelezően teljes revíziót vont maga után.

A felülbírálat során az ítélőtábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárást a perrendi szabályok megtartásával folytatta le és nem vétett abszolút, sem olyan súlyos relatív hibát, mely hatályon kívül helyezési okot jelentene a Be. 607-609. § rendelkezései szerint. E körben megjegyzendő, hogy a bíróság a Be. szabályainak megtartásával, alaposan, a perjogi normák maximális figyelembevételével folytatta le a tárgyalást.

A törvényszék ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett és döntően megalapozott tényállást állapított meg, mely csak szűk körben volt megalapozatlan az elsőfokú bíróság által bizonyítékként felhasznált iratok tartalmától eltérősége és hiányossága miatt. A megalapozatlanság ugyanakkor alapvetően nem a védői fellebbezésben felhozott indokokból eredt. A Be. 592. § (2) bekezdés a) és c) pontjában szabályozott megalapozatlanság csak részbeni és a másodfokú eljárásban orvosolható, azt orvosolni is kellett (EBH2019. B.9). Megalapozatlanságot jelent, hogy a törvényszék a tényállásban azt állapította meg, miszerint a 2017. július 14-i végrehajtási cselekmény lefolytatására - amikor tanú 2 ... gépkocsiját a hatóság lefoglalta - más végrehajtók részéről került sor. Ezzel szemben a nyomozási irat 81. lapszám alatt csatolt foglalási jegyzőkönyv azt tanúsítja, hogy csak részben járt el más végrehajtópáros, mert végrehajtóként újra közreműködött vádlott is ... Emellett pontatlanul és hiányosan kerültek részben rögzítésre a vádlott munkaköri kötelezettségét szabályozó normák, valamint egyes családi körülményekre vonatkozó tények.

A másodfokú bíróság a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontjában írt jogkörében a tényállást a következők szerint helyesbíti.

- A vádlott ... utónevű gyermeke -án, pedig ... napján született, így a gyermekek öt, illetve hat és fél évesek. A vádlott házastársa pszichés megbetegedése miatt rendszeres pszichiátriai kezelés alatt áll (elsőfokú bírósági iratok: 20. számú jegyzőkönyv mellékletei).
- Ítélet 4. oldal 5. bekezdés: 2017. július 14. napján 9.48 órától a végrehajtási cselekmény lefolytatását és tanú 2 forgalmi rendszámúgépkocsijának lefoglalását vádlott vádlott és végezték el az adóhatóság hatóság részéről (nyomozási irat: 81. lap).
- 4. oldal 5. bekezdés: A hátralékkezelést, a végrehajtási eljárás kezdeményezésének és lefolytatásának szabályait a Nemzeti Adó-és Vámhivatal Elnöke által kiadott 1032/2015. számú eljárási rend rögzítette (nyomozási irat: ... lap).

A helyesbítéssel a tényállás teljes mértékben megalapozottá vált és a Be. 593. § (3) bekezdés alapján a másodfokú ítélezés alapját képezte.

Az elsőfokú bíróság számba vette a vádlott védekezését, tanú 2, tanú 3, tanú 4 és dr. ... tanúvallomásait és azokat összevetette a titkos információgyűjtés során keletkezett tárgyi jellegű bizonyítékokkal (hangfelvétel és más lényeges okiratok), melyek egyenként és összességében történő alapos értékelése után hibátlan mérlegeléssel állapította meg a tényállást. A terhelt büntetőjogi felelősségét elhárító védekezését a végrehajtási eljárással érintett adós, tanú 2 tanúvallomása, e személy házastársának tanúvallomása és a titkos információgyűjtés anyaga meggyőzően cáfolta, kétséget kizáróan bizonyítva az ítéleti tényállásban megállapítottakat.

Az ítélőtábla nem osztotta a védői fellebbezés indokait, melyek szerint a tényállás fontos részekben

megalapozatlan felderítetlenség, hiányosság és helytelen ténybeli következtetések miatt. A bíróság ugyanis valamennyi lényeges bizonyítékok megvizsgált és a büntetőjogi főkérdések tekintetében teljeskörűen állapította meg a releváns tényeket. Nem vétett logikai hibát sem, azaz ténybeli következtetései is helyesek.

Helytelen a ténybeli következtetés, ha a kiinduló alaptény hibás, vagy ha abból a logika szabályainak megsértésével következett a bíróság további tényre és azt ítéletében rögzíti. Jelen esetben erről nincs szó. A bíróságnak a feltárt bizonyítékok alapján a közvetett bizonyítás során a logika rendjét követve kizárólag arra lehetett következtetni, hogy a vádlott jogtalan előny biztosítása érdekében a hivatali kötelességét megszegte. Ezt a gondosan értékelt bizonyítási anyag félreérthetetlenül, kétséget kizáróan bizonyította. Ezen okok miatt a tényállást támadó védelmi fellebbezés nem lehetett eredményes, a védő valójában a bíróság bizonyíték-értékelő tevékenységét támadta, mely a tényálláshoz kötöttség elve folytán nem volt alapos.

A védő a 7. számú beadványának III/1. pontjában kifejtette, miszerint az elsőfokú bíróság helytelen ténybeli következtetést vont le arra nézve, hogy a vádlott az eligazítás után azonnal észlelte az ütemtervben, miszerint tanú 2 tekintetében kell eljárási cselekményt foganatosítani. Ez iratellenes hivatkozás, mert a bíróság a tényállásban nem azt rögzítette, hogy a vádlott *azonnal* észlelte, hogy e személyt is érinti a végrehajtási cselekmény. A bíróság az ítélet 3. oldalának 6. bekezdésében azt állapította meg, hogy a vádlott a perbeli nap reggelén, az eligazítást követően észlelte, hogy a napi ütemterv szerint a neki ismerős tanú 2 adózónál kell végrehajtási cselekményt foganatosítani. A bíróság nem utalt arra, hogy azonnal észlelte fenti tény, de ennek jelentősége sincs. Az a lényeges, hogy a vádlott az eligazítást követően már reggel 8 óra 32 perckor elkezdte hívni telefonon tanú 2t. Ez vitathatatlan tény és a formál logika szabályai szerint csak arra vonható okszerűen következtetés, hogy arra a tervezett eljárási cselekmény miatt került sor, mely a vádlott jogellenes cselekménye folytán maradt el végül.

A védői beadvány III.2. pontja szerint a tényállás hiányos is. A hivatkozás nem alapos, mert a valóban lényeges tényeket a tényállás tartalmazza. Nem érinti a büntetőjogi felelősséget, hogy tanú 2 sikertelenül visszahívta a vádlottat. A lényeges az, hogy a vádlotti hívás volt sikeres és a beszélgetés tartalma kétségtelenné teszi a hívás célját.

A III.3. pont szerint a ténymegállapítás feltételezésen alapszik. Ezzel szemben a védői előadás nyugszik azon, mert az okszerűen értékelt bizonyítékok alapján helyes a ténybeli következtetés, miszerint a vádlott a végrehajtási cselekménnyel kapcsolatban hívta többször tanú 2t. Nincs rá adat, hogy más okból hívta volna.

A III. 4. pontban foglaltakat sem találta alaposnak a másodfokú bíróság. Közömbös az ügy eldöntése szempontjából más adósok, így az Kft. elleni eljárás. Az ugyanis bizonyos, hogy tanú 2nál nem időhiány, vagy más ok miatt maradt el a végrehajtási eljárási cselekmény, hanem a vádlott tiltott közlése, az adós jogszerűtlen tájékoztatása miatt, melynek célja egyértelműen az volt, hogy ezen adós kedvezőbb helyzetbe kerüljön.

A 2017. július 14-i végrehajtási cselekménnyel kapcsolatban a III. 5. pontban írtak alaposak, ezért az iratellenességet a másodfokú bíróság a megalapozatlansági okoknál rögzítette és a tényállást helyesbítette is.

A III.6. pontban írtakkal való kiegészítésre viszont nem volt megfelelő perjogi indok. A felújítási munkálatok és a hatósági eljárási cselekményének összekapcsolására nincs alap, másfelől nemleges

tények, meg nem történt események tényként megállapítása alapvető tényállás-megállapítási elvekbe is ütközik. A hivatali visszaélés vádja szempontjából nincs annak jelentősége, hogy tanú 2017. március 31-től 2017. július 14-ig nem végzett munkát a vádlott részére.

Összegezve, a védőnek az ítélet komoly ténybeli hibáira történő hivatkozása nem foghatott helyt, az csak a 2017. július 14-i végrehajtási cselekményre nézve volt alapos, ezen, a másodfokú eljárásban orvosolt tényhiba azonban nem érintette a büntetőjogi felelősséget.

A másodfokú bíróság - egyetértve az elsőfokú bíróság döntésével és indokaival - nem osztotta a védelem álláspontját, miszerint a titkos információgyűjtés eredménye nem használható fel bizonyítékként, mert a nyomozó hatóság nem tett eleget az eljárási cselekmény idején hatályos 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban régi Be.) 206/A. § (1) bekezdés b) pontjának előírása szerint nyomban a nyomozás elrendelési, illetve feljelentési kötelezettségének.

Az ítélet tábla elsődlegesen rögzíti, hogy a bűnüldözési célból végzett titkos információgyűjtés megfelelt a régi Be. 206/A. § (1) bekezdés a) és b) pontjában írt törvényi előfeltételeknek, figyelemmel a Be. 201. § (1) bekezdés c) pontjára (mely törvényhely biztosítja a hivatali visszaélés bűncselekménye esetén a titkos információgyűjtés eredményének felhasználását). A Be. 870. § (1) bekezdése értelmében a törvénynek megfelelően lefolytatott eljárási cselekmények a Be. hatálya idején is érvényesek.

vádlott nevevel szemben a a napján kelt számú végzésében az általa használt hívószámú telefon útján továbbított kommunikáció tartalmának megismerését és a technikai eszközzel rögzítését, valamint a tárolt adatok rögzítését és megismerését engedélyezte-tól ...-ig. A titkos információgyűjtésre bűnüldözési célból került sor részben a Btk. 294. § (1) bekezdésbe ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő, öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés büntetési tételű hivatali vesztegetés elfogadásának felderítése érdekében (nyomozási irat 33. lap). A a napján kelt számú végzésével a hivatali vesztegetés gyanújával indult titkos információgyűjtés büntetőeljárásban való felhasználásának alkalmasságát állapította meg vádlott nevetel szemben a Btk. 305. § a) pont szerinti hivatali visszaélés bizonyítására (nyomozási irat 35. lap), majd a a napján kelt és jogerős számú végzésével a hivatali visszaélés büntette miatt folyó eljárásban a titkos információgyűjtés során beszerzett adatok felhasználását engedélyezte (nyomozási irat 57. lap).

A célhoz kötöttség nem sérült, a hivatali visszaélés büntette miatt folyó perben a titkos információgyűjtés eredménye törvényes bizonyíték és a hatóság eleget tett a szükséges időben feljelentési és nyomozás elrendelési kötelezettségének is.

A telefonos kommunikáció felhasznált és az ügy eldöntése kapcsán lényeges adatainak rögzítésére 2017. március 31. napján került sor. A Nemzeti Védelmi Szolgálat Közigazgatási Szervek Védelmi Szolgálat Igazgatóság Nemzeti Adó-és Vámhivatali Főosztálya a feljelentést napján megtette, a Főügyészség a számon 2017. április 20. napján a nyomozást hivatali visszaélés büntette miatt elrendelte (nyomozási irat 9-11. lap).

A törvény a „nyombani” eljárási cselekményhez nem határozott meg határidőt, a haladéktalanságot a rendelkezésre álló adatok gondos mérlegelésével kell megállapítani, amint az elsőfokú bíróság helyesen utalt a Kúria Bkv. 74. számon fenntartott, korábban a Legfelsőbb Bíróság által elfogadott kollégiumi vélemény III. pontjában foglaltakra. Az ítélet tábla álláspontja is az, hogy a 2017. március 31-i rögzítéshez mérten megfelel a haladéktalanság törvényi követelményének a 2017. április 18-i

feljelentés. Hangsúlyos, hogy eredetileg minősített vesztegetés miatt indult a titkos információgyűjtés és nem csak a vádlott volt érintve mint kormánytisztviselő, hanem más személy is. A hatóságnak a rögzített adatokat rendszereznie, értékelnie kellett, állást foglalni, hogy milyen tényállás alapján és milyen bűncselekmény miatt indítható eljárás. A két hetet pár nappal túllépő határidő nem jelent törvénysértést és nem valósította meg a régi Be. 78. § (4) bekezdésében írt általános bizonyítástilalom törvényi tényállását. A bíróság ezért törvényesen értékelte a vizsgált bizonyítékot.

Az elsőfokú bíróság által is idézett, egyébként az angolszász jogi kultúrában, elsősorban az Egyesült Államokban kialakult „mérgezett fa gyümölcsének elve” nem alkalmazható, mert a védelem által sérelmezett bizonyíték törvényes. Az eredendően törvénysértő, jogellenes bizonyíték kizártságának elve szerint mind a törvénysértő bizonyíték, mind az abból eredő származékos és közvetett bizonyíték felhasználása tilos, utóbbi bizonyítékok osztják a mérgezett faként szimbolizált törvénysértő bizonyíték jogi sorsát. Erről azonban jelen ügyben nem volt szó.

Az elsőfokú bíróság indokaival egyezően az ítéltábla is megállapította, hogy egyébként a bizonyíték nélkül is megállapítható lett volna a vádlott terhére a tényállás, mert azt a már felhívottak szerint a személyi bizonyítás (elsősorban tanúvallomások) és az egyéb okirati bizonyítékok - helyes ténybeli következtetéssel - önmagukban megerősítették. A már utaltak szerint azonban a titkos információgyűjtés eredményének kirekesztésére nem volt alap.

A törvényszék törvényesen vont következtetést a vádlott bűnösségére és a cselekmény minősítése is megfelel az anyagi jognak, azaz a vádlott cselekménye valóban a Btk. 305. § a) pontjában írt hivatali visszaélés büntettének törvényi tényállását merítette ki. Büntethetőségi akadály hiányában ezért helyes a vádlott bűnösségének megállapítása. Az elsőfokú bíróság a minősítés tekintetében igen részletes és alapos indokolást adott, melyben foglaltakkal a másodfokú bíróság egyetértett. A vádlott tanú 2-nak történő jogtalan előnyszerzés érdekében, célzatosan, azaz egyenes szándékkal szegte meg hivatali kötelességét (BH2016. 260). Az adóvégrehajtási eljárási kötelezettség elmulasztása, tanú 2 telefonon történő tájékoztatása az intézkedés elkerülhetősége érdekében tényállásszerű, függetlenül attól, hogy a konkrét előny bekövetkezett vagy sem. A másodfokú bíróság álláspontja szerint azonban a jogtalan előny bekövetkezett, mert a végrehajtó jogellenes cselekménye folytán tanú 2 haladékhöz jutott és csak hónapokkal később került sor a gépjárműve lefoglalására és a fizetési kötelezettség teljesítésére.

A bíróság nem értett egyet a védelemmel (7. számú beadvány IV. pont), hogy nem állapítható meg a célzatosság, melyet az is igazol, hogy más adósoknál is elmaradt a végrehajtási cselekmény. A titkos információgyűjtés és a tanúbizonyítás ugyanis egyértelműen alátámasztja azokat a tényeket, melyek igazolják a célzatot: a vádlott telefonhívása a végrehajtási cselekmény elkerülését célozta azért, hogy tanú 2 kedvezőbb helyzetbe kerüljön.

Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó alanyi és tárgyi körülményeket megfelelően feltárta és a vádlottal szemben a büntetési célok elérésére alkalmas, a bünteteskiszabási elvekkel összhangban álló, tettarányos büntetést szabott ki, mely kifejezi az egyéniesítés követelményét is. A pénzbüntetés napi tételeinek száma, az egy napi tételnek megfelelő összeg, valamint a részletfizetés engedélyezése is törvényes.

A kifejtettek alapján a Debreceni Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 604. § (1) bekezdés a) pontja és a 605. § (1) bekezdés értelmében - helyes indokainál is fogva - helybenhagyta.

Debrecen, 2019. október 8.

Dr. Elek Margit sk. a tanács elnöke, Dr. Háger Tamás sk. előadó bíró
Dr. Bakó József sk. bíró

Záradék: A Nyíregyházi Törvényszék 4.B.387/2018/21. számú ítélete a másodfokú végzéssel jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2019. október 8.

. Elek Margit sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hiteléül

Kiadó.